

La Unió
Associació d'Entitats
Sanitàries i Socials

I JORNADA DE LA XHUP

PRENENT LA INICIATIVA

la seguretat dels pacients i aliances estratègiques

Aspectes legals de la seguretat dels pacients

Josep M. Bosch, Assessor Jurídic de La Unió

La Unió
Associació d'Entitats
Sanitàries i Socials

Programes de seguretat dels pacients

Un camí sense retorn

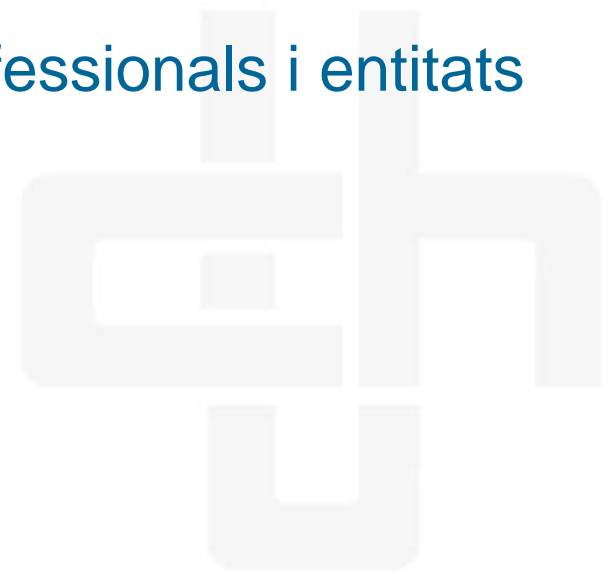

Guanyys indiscutibles:

- *Incrementa* la qualitat assistencial
- *Redueix* els efectes adversos
- *Redueix* les despeses del sistema
- *Redueix* reclamacions contra professionals i entitats

Però.....

- Cal temps
- Cal garanties

L'ELEMENT CENTRAL

Sistemes de Notificació i Registre d'Esdeveniments Adversos

DES DE L'ÒPTICA JURÍDICA

- a. Declaració i identificació d'un dany**
- b. Identificació d'una víctima**
- c. Identificació de responsables directes**
- d. Identificació de responsables civils**

L'ACTE MÈDIC DAVANT EL DRET

Responsabilitat civil

Responsabilitat penal

Responsabilitat administrativa

Responsabilitat disciplinària

Responsabilitat patrimonial

L'ACTE MÈDIC DAVANT EL DRET

Diversitat d'agents implicats:

- el pacient
- els professionals
- les organitzacions
- l'administració
- les asseguradores
- l'administració de justícia

L'ACTE MÈDIC DAVANT EL DRET

L'activitat mèdica és una obligació de mitjans

Lex artis

Relació de causalitat

Existència d'un dany

Alguns elements d'objectivització

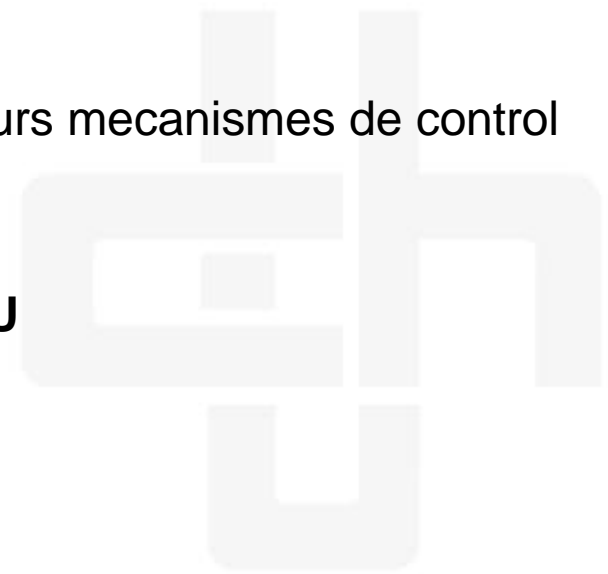

L'ACTE MÈDIC DAVANT EL DRET

POLITIQUES DE SEGURETAT DEL PACIENT COMPORTEN:

- a. Existència de registres d'esdeveniments adversos
- b. Aparició de protocols i guies d'actuació i llurs mecanismes de control de compliment i aplicació

ÉS CERTAMENT UN RISC, PERÒ NO ÉS NOU

Programes de seguretat dels pacients

Un camí sense retorn...

...impossible sense generar la complicitat i
confiança dels implicats

COM CONCILIAR?

- **Cultura de seguretat del pacient**
- **La notificació com a pràctica de valor per millora i aprenentatge**
- **Combatre les pors i frustracions**
- **Taxonomia**
- **Context internacional**

Podem eliminar o limitar les pors a la qüestió legal?

LINIES DE REFLEXIÓ AL VOLTANT DE LA SEGURETAT DEL PACIENT I EL MARC LEGAL

Anonimitzar:

Totalment

En un 2n temps

Traçabilitat

LINIES DE REFLEXIÓ AL VOLTANT DE LA SEGURETAT DEL PACIENT I EL MARC LEGAL

Confidencialitat:

Aquest aspecte està clarament garantit per la normativa ja existent.
(Protecció de dades)

LINIES DE REFLEXIÓ AL VOLTANT DE LA SEGURETAT DEL PACIENT I EL MARC LEGAL

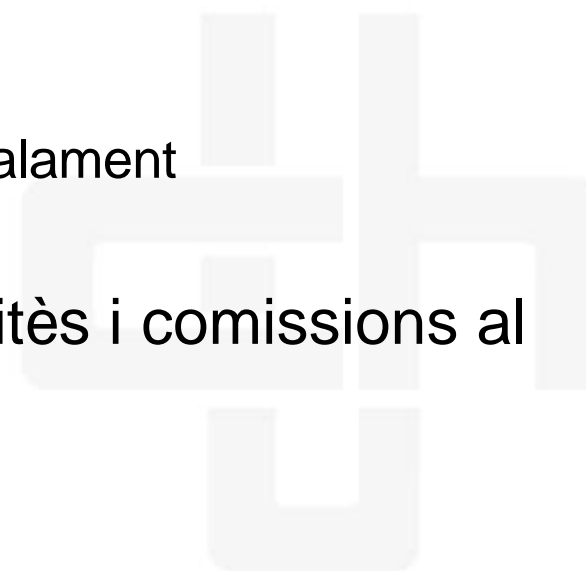
Protecció jurídica del notificador:

Hi ha casos concrets en que es preveu la immunitat del notificador.

- Dinamarca
- EEUU

Sempre salvaguardant mecanismes de rescabament

Protecció jurídica als membres de comitès i comissions al
voltant dels registres

LINIES DE REFLEXIÓ AL VOLTANT DE LA SEGURETAT DEL PACIENT I EL MARC LEGAL

RECOMENDACIÓN DEL CONSEJO de 9 de junio de 2009 sobre la seguridad de los pacientes, en particular la prevención y lucha contra las infecciones relacionadas con la asistencia sanitaria (2009/C 151/01)

I. RECOMENDACIONES SOBRE CUESTIONES RELATIVAS A LA SEGURIDAD GENERAL DE LOS PACIENTES

...

3. Apoyar el establecimiento —o reforzar los existentes— de sistemas de información **sin sanciones** y de aprendizaje sobre hechos adversos, que:
- a) proporcionen información sobre el grado, los tipos y las causas de errores, hechos adversos y cuasi-incidentes;
  - b) animen a los trabajadores sanitarios a informar de manera activa, **creando un entorno de notificación abierto, justo y sin sanciones, que será distinto de los sistemas y procedimientos disciplinarios de los Estados miembros para los trabajadores sanitarios**, y, en caso necesario, dejar claras las cuestiones jurídicas relativas a la responsabilidad de los trabajadores sanitarios;

LINIES DE REFLEXIÓ AL VOLTANT DE LA SEGURETAT DEL PACIENT I EL MARC LEGAL

CAL UN MARC LEGAL PARTICULAR

UN GRAN REPTE: La Separació de sistemes

LINIES DE REFLEXIÓ AL VOLTANT DE LA SEGURETAT DEL PACIENT I EL MARC LEGAL

Les opcions més ambiciosos (model *Sorry Works!*)

- Consentiment informat ple
- Divulgació de l'esdeveniment advers
- Empatia
- Disculpa
- Mecanismes diferents de rescabament

La Unió
Associació d'Entitats
Sanitàries i Socials

Moltes gràcies.

